

"A. B."

D I E N O S N A U J I E N O S

Kempten, 1946.II.22

Penktadienis, Nr. 44/231/

IŠ VISO PASAULIO

Ponia Eleanor Roosevelt aplankė ir mūsų tautiečius tremtinius; gyvenančius Wiesbadene. Wiesbadene išėjus "Balsas" Nr. 38, 1946.II.14 tą reikšmingą įvykį aprašo šitaip: "Žinia, kad ponia Eleanor Roosevelt šiandien, štai už keliolikos minučių jau atvyksta į mūsų stovyklą žaibo greitumu aplėkė visus blokus. Apie pusę antros būrys žmonių, iš kurių ne vienas ir nuo darbo atitrūkęs, rinkosi prie centrinio Unros pastato. Neteko ilgai laukti, ir į stovyklos rajoną įsuko eilė automobilių, kurių viename atvyko ir garbingoji viešnia, lydimas amerikiečių karininkų ir žurnalistų. Išlipus įai iš automobilio, lenkų orkestras sugrojo Amerikos himną, o visų stovyklos gyventojų vardu pasveikino adv. Jonas Tolišius. Tautų atstovėse įteikė gėlių. Čia pat jai buvo įteikta medžio skulptūra "Vargo mokykla", kuria garbingoji ponia didžiai susidomėjo. Po nuoširdaus sutikimo, garbingoji viešnia aplankė tarptautinę virtuvę ir kelėtą blokų. Ponia Roosevelt ne tiek klausėsi pasiškinimų, kiek visur pati savo aštriu žvilgsniu viską tyrinėjo. Maloniai staigmeną garbingoji viešnia padarė Lietuviai Tautiniam ansamblui, repetuojančiam salėje premjerą "Nemunas-žydi". Čia ji buvo sutikta pasveikinimo daina, "Ilgiausių metų". Lig tik baigus dainą, ponia Roosevelt palipo į sceną ir išsirikiavo į choro eiles. Suspragėjo dešimtys foto aparatų. Po apžiūrėjimo lenkų mokyklos, kur ji buvo sutikta su malda, ponia Roosevelt grįžo į centrinį Unros pastatą ir ten priėmė korespondentus. Ponia Roosevelt pasisakė per pasikalbėjimą su žurnalistais, kad ji pamačiusi tuos trūkumus, kuriuos junta stovyklos gyventojai ir kad ji čia pasiūtus jaukiai, "nes aš matau, kad jie /t.y. stovyklos gyventojai red./ mane myli". Ponia Roosevelt tikrai neapsiriko. Je stovyklos gyventojai sutiko su meile, su gilia meile tai didžiajai tremtinių gynėjai, Amerikoje ir dabar Londone drąsiai tarusiai atvirą žodį tiems, kurie mėtydamies šmeižtais ir drabstydamies gražiais posakiais, kėsina į nekaltų žmonių laisvę. Garbingoji viešnia mūsų stovykloje išbuvo per valandą laiko. Išvykstančiai poniai mūsų gimnazija įteikė lėlę su lietuvių tautiniais drabužiais. Lėlę atnešė maža mokinukė, ir kai lėlė buvo perduodama, garbingoji viešnia paklausė: "Kam jūs atimate tokią gražią lėlę iš šios mergaitės?" Į tai buvo atsakyta: "Ji nori, kad jūs tą lėlę perduotumėte amerikiečių vaikams".

- Vakar Žem. Rūmuose per antros dienos debatus užsienių politikos klausimais iš opozicijos kalbėjo Edenas, pažymėdamas, jog N. Baker optimizmas dėl UNO suvažiavimo rezultatų esąs perdėtas. Noreikėję tokiame bandymui jaunos organizacijos išstatyti, nors tą bandymą UNO ir atlaikė. Rusija turinti invazijos slogutį, ir ji esanti pasiryžusi bendradarbiauti tik pagal savo pastatomas sąlygas. Tarei gali privesti prie sunkenybių ateityje. Be to, Edenas pažymėjo, kad opozicija romianti vyriausybę.

Baigiamąjį žodį tarė užs. reik. min. Bevinas, pabrėždamas, kad politikos dalykų negalima esą matuoti coline matuoklo. Jis esąs Višinskiui pareiškęs, jog savo nuomonės popieriaus gabalėlyje neįmanoma pareikšti. Išsiaiškinti galima tik bendradarbiaujant, "suliejant darbą". Pasibaigus karui, ne visa eina, kaip buvo numatoma. Taikos konferencija nebūsimanti pagal Versalio pavyzdį.

I sovietų baiminimasi dėl Vakarų galybių unijos galima atsakyti, kaip savo laiku buvo pasakyta: jai sovietai sudarinėja sutartis su savo kaimynais, tai ir D.Britanija galinti sudarinėti su savo kaimynais. Maskvoje jis vietoj 20-metų sąjungos su Tar.Rusija osas pasiūlęs 50 metų tokią sąjungą. Be galo didelė Vokietijos problema, nes dar vis nesusitariama dėl jos vakarinių sienų. Jis jaučias, kad būtų tikslu Ruhr'o sritį paversti internacionaline nuosavybe, pavest ją internacionalinei kontrolei, kur visos vyriausybės būtų akcinieriai ir priežiūros organų nariai. Prancūzijos sąlygą jis dar neatmetęs, bet ir nepriėmęs, o tik dar tebestudijuojas. Graikijos Dodekaneso klausimas busias išsprendžiamas per Taikos konferenciją, o rinkimai čia turėsia įvykti kovo 31 d. Persija dėl savo turimųjų žemės turtų negali būti kaip mažą tautą didžiųjų valstybių varžytinių euka; tas klausimas sprendinas didžiųjų pasitarimais. Austrija, nors buvusi Reich'o dalis, bet gi skirtingai traktuotina nuo Balkanų ir Italijos, – parengiant su ja taikos sutartį, ji turinti virsti teisėta valstybe. Italijoje – matyti pažangos, bet ktaštas stovis prieš didesles sunkenybes, todėl ji remtina, o dėl to rėmimo negali būti jos kaimynams nuostolių. Britai su nerimu žiūri į nervų karą, varomą prieš Turkiją. Jie pasirengę revizuoti Montros konvenciją dėl Dardanelų, tačiau Turkija neturinti virsti vasaline valstybe. Toliau Bevimas pareiškė, jog jis nerandęs pagrindo karui su Tar.Rusija, nes nėra kam jo paskelbti ir ką kovoti, o su Amerika pradėti karą – nė sapnuoti negalima. Ir jis buvęs nuomonės, kad Persijos, Graikijos ir kiti klausimai tuo tarpu dar nereikėje kelti JTO suvažiavime, nes toji organizacija dar jauna, bet vis dėlto santykiai su sovietais dėl to nepablogėjo. Sovietų piliečiai yra proletarai ir aš, girdi, proletaras, ir mes kovojome kietai. Lenkijos esančią Italijoje armiją reikalinga esą paleisti, bet su sąlyga, kad grįžtantieji kariai tėvynėje būtų lygiai traktuojami kaip kiti Lenkijos piliečiai. D.Britanija rūpinantis, kad laisvos Britų imperijos valstybės ir toliau klestėtų.

– Vakar šv.Petro bazilikoje Romoje buvo didelės iškilmės. Fanfarų garsams aidint, popiežius sosto buvo nuneštas į baziliką, kur buvo perduotos kardinolams raudonos kardinolų skrybėlės. Visi kardinolai popiežiaus nuoširdžiai buvo sveikinami. Kaip "Paris Presse" /Nr.392, II.19/ praneša, naujuoju Šventosios Kolegijos kamerlingu nominuotas kardinolas Federigo Tedeschini.

– Kaip vakar iš Londono praneša, Kanados vyriausybės kabinete svarstoma Tar.Rusijos nota dėl sovietų agentų špionažo Ottawoj, bet dar nieko dėl to nepaskelbta. Rusijos notoj ne tik puolama Kanados spauda ir radijas už priešsovietinę propagandą, bet dar esą Maskvoj eiškinama, jog Kanada, tą įvykį iškeldama, norėjusi sukelti tam tikrą nuotaiką prieš Tar.Rusiją po JTO suvažiavimo, kuriame ji gynusi demokratiją ir mažųjų tautų teises. Kaip "Paris Presse" /II.19/ rašoma, amerikiečių ekspertai pirmoje vietoje pabrėžia, kad paslaptis, kuri esanti pavogta Kanadoje, neliečia atominės bombos gamybos, bet pirmiausia bendruosius atominės energijos principus.

– Kaip vakar iš Londono pranešta, prez.Trumanas spaudos konferencijoje pareiškęs, jog JAV turinčios pakenkamai saugumo priemonių atominės bombos paslaptis išlaikyti.

– Helsinky karo nusikaltėlių byloj vakar paskelbtas sprendimas. Buv.prezidentas Ryti nubaustas 10 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, buv.užs.reik.min.Tanner 5,5 metų, buv.Suomijos pasiuntinys Berlyne Kivimeki 5 m., buv.šviet.min. Kukonen 2 m: ir kt. Visi kaltinamieji pripažinti nusikaltusiais, kad 1941 m. nesudarė taikos sutarties ir įsitraukė toliau į karą. Kaltinamieji ramiai išklause sprendimą.

- Egipte neramumai. Studentai ir prof. Sąjungos kelia samysį prieš britus, reikalaujanti iš Nylo slėnio atitraukti britų kariuomenę ir apskritai išlaisvinti kraštą nuo britų. Kaire studentai puolė britų karinius vežimus, bandę uždegti kareivines. Kariuomenai tekę paneudoti ginklas, ir esą 17 žmonių žuvusių ir apie 300 sužeistų. Aleksandrijoje taip pat buvęs mitingas, bet ten susidūrimų neįvykę. Kaip širyti iš Londono pranešta, Egipto min. pirmininkas paskelbęs, kad būsią imamasi griežtų priemonių prieš maištautojus.
- Indijoje taip pat neramu. Bombėjų maištauja 3000 indų jūrininkų. Atgabename britų įgulų pestiprinimų, net parašiotininkų. Uoste kareliškojo laivyno dalinys signalizavęs parengties ugnį. Taip pat ir Kalkutoje, solidarizuodami su Bombėjų maištaujančiais, pradėję maištauti 500 jūrininkų. Londono žiniomis, min. pirm. Attlee šiandien žem. Rūmuose duosiąs naujausių paaiškinimų apie Indijos dabartinę būklę. Užvakarykštis "Daily Worker", anglų komunistų laikraštis, pabrėžia, jog Indijai gresiąs badas, situacija kritiška. Iš sunkios būklės tegalima esą išeiti tuoju duodant Indijai laivę bei nepriklausomybę. D. Britanija, kaip iš spaudos pranešimų matyti, daug tikisi iš numatytos Indijon siųsti kovo mėn. trijų ministerių misijos.
- Čunkingo studentai mitinguoja, reikalaujanti Raudonąją Armiją pasitraukti iš Mandžūrijos. Kaip iš Londono pranešta, laukiama dėl to visuotinio Kinijos studentų protesto bei streiko.
- Višinskio perduotoj P. S. Tarybai Jugoslavijos notoj tarp kitko pažymima, kad gen. Anderso armijos buvimas Italijoje grasina Jugoslavijos saugumui. Londono žiniomis, į Fiumę traukiami Jugoslavijos kariuomenės daliniai, ir tatai daroma nakčia. Istrijoje jau esą sutelkta kariuomenės sustiprinimų.
- Abi vadovaujamėsios Italijos monarchistų grupės - Uomo Qualunque sąjūdis ir italų demokratų partija susijungė, ir tas susijungimas turėsias reikšmės renkant steigiamąjį seimą. Buv. min. pirm. Perri stengiasi sukurti naują respublikonų partiją, atpalaiduotą nuo marksistinės ir klerikalinės įtakos. Italų komunistai stiprina savo pastangas išlaikyti dabartinei vyriausybei koalicijai, kuri politiškai iš esmės palikoma krikščionių demokratų ir komunistų. /DNZ Nr. 14, II. 18/
- Grünberge prie Dortmundo eksplozijos ištiktose anglių kasyklose tebeina gelbėjimo darbai. Iš per 500 užgriuvusiųjų darbininkų 59 vakar buvę išgelbėti, be to, ištraukta 12 lavonų. Likusiųjų išgelbėjimas esąs beveik beviltiškas. Pirmas didysis sprogimas įvykęs užvakar apie pietus, paskui buvę dar ir mažesnių sprogimų.
- Vasario 23 d. Raudonosios Armijos šventė. Kaip iš Maskvos pranešama, apdovanotų ordenais bei medaliais esą 6,5 mil. karių. Esą jau net trigubų diėvyrų, pvz. marš. Žukovas ir kt.
- Maskvos žiniomis, sąjungininkai uždraudę Trieste antifašisčių moterų kongresą.
- Britų valdomoj Vokietijos zonoj įvyksiančiuose savivaldybių rinkimuose numatoma leisti dalyvauti ir buvusiems neaktingiems naciams, nes kitaip tektų 10 mil. žmonių atimti balsavimo teisę.
- Nuo steinančio pirmadienio pradedamas telefoninis susisiekimas tarp visų keturių Vokietijos okupacinių zonų. Tuo tarpu tas susisiekimas netarnausias privatiems reikalams, juo naudosis istaigos, politinės partijos, ekonominės organizacijos ir kt.
- Maskvos žiniomis, suvalstybinė Sachalino ir Kurilų geležinkeliai.

- Nürnbergo byloje rusai kelia naciama kaltinimus už plėšimus Čekoslovakijoje, Jugoslavijoje, Vengrijoje, Rusijoje ir kt. Gėringas buvęs organizavęs net tam tikrą plėšimo armiją. Vokiečiai, pasitraukdami iš Rusijos tiesiog nusiaubė kraštą. Visiškai esąs sunaikintas ir vienuolynas, kuriame palaidotas didysis rusų poetas Puškinas, nors rusai, kai traukėsi vokiečių puolami, tą vienuolyną buvę palikę sveikutėli.
- Kontr.Tarybos koordinacinė komisija Berlyne esanti sutarusi pripažinti religijos mokymą Vokietijoje. Paliekama teisė tėvams apsispręsti dėl savo vaikų religinio auklėjimo.
- 60.000 vokiečių belaisvių žadama atgabenti iš JAV į Prancūziją.
- Londono žiniomis, JAV prekybos ministeris pareiškęs, jog 1948 m., renkant naują JAV prezidentą demokratų partija statysianti kandidatą dabartinį prez.Trumaną.
- Auguste de Schrijver yra Belgijos krikščionių socialų partijos pirmininkas, kuriam pavesta sudaryti naujoji Belgijos vyriausybė.
- Gen.Eisenhower, JAV armijos štabo šefas, yra pareiškęs; "P.S.Tarybos darbai tik tada gali turėti pasisekimą, jeigu kiekvienai paskirtai tautai bus aišku, kad jos pačios egzistencija priklauso nuo to bendradarbiavimo. Aš neapkenčiu karo taip, kaip gali jo neapkęsti kareivis, kuris jį pats yra perkentęs, kaip tas, kuris pats karą yra pergyvenęs jo visu brutalumu, jo beprasmiškumu ir kvailybe". /Heute Nr.6/
- Herbert Morrison, karūnos tarybos prezidentas britų darbiečių vyriausybėje, pareiškė: "Negalima tikėti, kad persverianti dauguma, kurią britų darbo partija gavo anglų parlamento rinkimuose, pareikštų britų tautos jausmą Winstonui Churchillui. Tauta Churchillui yra visuomet buvusi dėkinga ir toliau jam bus dėkinga. Ji atidavė darbo partijai savo balsus, kadangi ji tiki, kad darbiečių vyriausybė ištengs geriausiai išspręsti pokario problemas". /Heute Nr.6/

VIETOS ŽINIOS

- Ryt 18 val. c.bendrabučio salėje bus literatūrinė popietė.
- Muncheno apygardos valėyba visuotinio tremtinių suvažiavimo atstovams rinkti paskyrė komisiją iš pirmininko Antano Petrausko ir narių - Cezario Suroko ir Kazio Gasparėno. Rinkimų Komisija praneša, kad pilnatiesiai rinkikai /21 metų/, įregistruavę Kemptene, savo siūlomą kandidatą, pasirašytą ne mažiau kaip 20 asmenų, gali įteikti komisijai ryt dieną /II.23/ 10-12 val. Vytauto bendr.II bloke 41 kamb. /redakcijoje/ ir sekmadienį /II.24/ 10-11 val. c.bendr. 41 kamb. /policijoje/. Rinkikai tegali pasirašyti tik už vieną kandidatą. Apygardos suvažiavimo atstovų rinkimas įvyks paprasta tvarka tame pat susirinkime.
- Atsižvelgiant į osaną padėti ir galimą didelę tremtinių vadovybių reikšmę, visi gyventojai kviečiami rinkimuose ko gausiausiai ir ko aktingiausiai dalyvauti.
- Kempteno L.R.Kryžius praneša, kad mūsų kolonijos gyventojams netrukus bus išdalinėjamos užpildyti L.R.Kryžiaus anketos. L.R.Kryžiaus prašoma, kad per anketų teikėjus būtų pateikiamos tiksliai reikalingos žinios.
- Mūsų paštas prašo pranešti, kas žino, Adomo Dundzilos adresą.